

A Pécsi Ítéltábla a dr. Váczi Miklós ügyvéd által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a Boronkai-Gál Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes neve** (címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Kaposvári Törvényszék 2012. július 24. napján kelt 24.P.21.831/2011/17. számú ítélete ellen a felperes által 18., az alperes által 19. és 20. sorszámon előterjesztett fellebbezések folytán meghozta a következő

ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében részben, az alábbiak szerint megváltoztatja:

Az alperest terhelő, a felperesnek fizetendő lejárt kártérítési járadék összegét 3.057.646 (hárommillió-ötvenhétezer-hatszáznegyvenhat) forintra, és annak az elsőfokú ítéletben írt kamataira leszállítja.

Az alperest terhelő, az államnak az illetékes adóhatóság felhívására fizetendő, le nem rótt elsőfokú és fellebbezési eljárási illeték összegét 483.200 (négy száznyolcvanháromezer-kettő száz) forintra leszállítja, az államnak a Kaposvári Törvényszék Gazdasági Hivatala felhívására fizetendő állam által előlegezett költség összegét 502.370 (ötszázkettő ezer-három százhetven) forintra, a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 773.000 (hétszázhetvenháromezer) forintra felemeli.

A felperest terhelő, az államnak az illetékes adóhatóság felhívására fizetendő le nem rótt fellebbezési eljárási illeték összegét 46.600 (negyvenhatezer-hatszáz) forintra leszállítja.

Mellőzi a felperesnek állam által előlegezett költségben marasztalását.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 16.700 (tizenhatezer-hétszáz) forint, míg az alperest, hogy fizessen meg 78.300 (hetvennyolcezer-háromszáz) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az államnak - az illetékes adóhatóság felhívására.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 25.400 (huszonötezer-négy száz) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint 2007. április 16. napján a felperes azforgalmi rendszámútípusú motorkerékpárral közlekedve ütközött az alperes biztosítottja, K.Z. által üzemeltetettforgalmi rendszámú személygépkocsival. A balesettel összefüggésben K.Z. büntetőjogi felelősségét a Somogy Megyei Bíróság 1.Bf.395/2008/4. számú végzése folytán jogerős Kaposvári Városi Bíróság 8.B.720/2007/23. számú ítélete állapította meg.

A felperes a baleset során agyrázkódással társult tompa agytraumát, a jobb oldali combcsont térdízület közeli harmadának bűtyök fölötti törését, a jobb oldali alkar területén az orsócsont típusos helyén elmozdulás nélküli törést, a bal oldali orsócsont darabos törését, a bal oldali singcsont távoli harmadának haránttörését szenvedte el. A felperes kórházi ellátását követően 2007. október 31. napjáig munkaképtelen volt, ápolásra, gondozásra szorult.

A felperes a baleset idején szüleivel és nagyanyjával a n.-ihrsz. alatt nyilvántartott N..... u. 54. szám alatti, édesanyja tulajdonában álló családi házas ingatlanban élt. A felperes édesapának tulajdonában áll a n.-ihrsz.-on nyilvántartott zártkerti ingatlan. A család tagjai a házas ingatlanon 500 m²-en konyhakerti növényeket, 200 m²-en gyümölcsöt, 400 m²-en fekete ribizlit, 200 m²-en kukoricát, 200 m²-en haszonfákat termesztettek, a zártkerti ingatlanban szőlőt műveltek a balesetet megelőzően. A felperes és szülei a ház körüli, háztartási, mezőgazdasági munkákat egymás között megosztották, a felperes különösen a nehéz és közepesen nehéz fizikai munkákban vett részt, e körben évi 240 óra nehéz és évi 320 óra közepesen nehéz munkát végzett.

A balesetet követően 2007. október 31. napjáig a felperes munkaképtelen volt, a háztartási, ház körüli, mezőgazdasági munkái kiesésével 189.000 forint kár keletkezett. A felperes háztartásban, ház körüli, mezőgazdasági munkákban kiesett nehéz és középnehéz munkáinak értéke 2007. november 1-től 2009. december 31. napjáig 358.050 forint, 2010. évben 177.480 forint, 2011. évben 184.750 forint, 2012. január 1-től július 30-ig 112.000 forint volt, 2012. augusztus 1. napjától havi 16.000 forint.

A felperes szülei a lakóházas és a zártkerti ingatlanon végzett felperesi munkakieséssel kapcsolatos kárigényüket a 2010. augusztus 4. napján kelt szerződéssel a felperesre engedményezték.

A balesetet megelőzően a.. technikai és biztonsági őr végzettségű felperes a S.B.Sz. M.Kft. alkalmazásában 12 órás munkaidő beosztásban dolgozott. E munkakörben 2008. évben bruttó 97.312 forint, 2009. évben bruttó 97.515 forint,

2010. évben bruttó 101.170 forint, 2011. évben bruttó 123.000 forint és 2012. évben bruttó 130.500 forint havi munkabért érhetett volna el.

A felperes sérüléseivel okozati összefüggésben 24%-os egészségkárosodást és 30%-os baleseti eredetű munkaképesség-csökkenést szenvedett. A felperes kialakult egészségi állapota mellett képes a fizikai munkavégzésre, azonban a közepes és nehéz munkafázisokban a sérülés előtti teljesítmény elérése részéről csak többlet erőfeszítéssel oldható meg. Ezekben a munkákban a felperes korlátozott, számára a nehéz vagy tartósan kényszerhelyzetben végzendő munkák nem javallottak, e munkavégzésében akadályozott.

A felperes a balesetet követően 2007. október 31-éig táppénzen volt, majd fizetett szabadságát vette ki november 1-jétől.

2007. november 26-tól 29-ig és 2007. december 3-tól december 29-ig végzett munkát a S.B.Sz.M. Kft.-nél. E munkáltatónál munkaviszonya 2007. december 29-ei hatállyal szűnt meg közös megegyezéssel, arra tekintettel, hogy a balesetből eredő egészségügyi állapota miatt a munkakörével járó feladatokat nem tudta az elvárásoknak megfelelően ellátni.

A felperes 2008. január 1-től október 31-ig munkanélküli volt,
2008. november 1-től 2009. március 31-ig a M.P.Zrt.-nél k.....dolgozott,
2009. április 1-től április 6-ig munkanélküli volt,
2009. április 6-tól 2009. augusztus 12-ig a Város Polgármesteri Hivatalánál kézbesítőként dolgozott,
2009. augusztus 13-tól 2010. január 3-ig munkanélküli volt,
2010. január 4-től január 22-ig a M. P.Zrt. alkalmazásában állt,
2010. január 23-tól február 18-ig munkanélküli volt,
2010. február 19-től március 28-ig a Város Polgármesteri Hivatalánál állt alkalmazásban,
2010. március 29-től március 31-ig munkanélküli volt,
2010. április 1-től és jelenleg is a D.Zrt.-nél technikai mintavevői munkakörben dolgozik.

A felperes a baleset folytán kialakult egészségi állapota mellett képes a vagyonőri és . mintavevői, valamint kézbesítési munkakör betöltésére, azonban a vagyonőri és kézbesítői munkakör tekintetében 30%-os, a . mintavevői munkakör ellátásában 50%-os arányú professzionális munkaképesség-csökkenést szenvedett.

A felperes ereje megfeszítésével 2008. évben 437.143 forint, 2009. évben 454.291 forint, 2010. évben 352.054 forint, 2011. évben 424.040 forint, 2012. január 1-től július 30-ig 355.733 forint jövedelmet érte el, 2012. augusztus 1. napjától ereje megfeszítésével elérhető jövedelme havi 50.812 forint.

A felperes az elszenvedett közúti balesettel okozati összefüggésben álló vagyoni és nem vagyoni kárai megtérítése iránt terjesztett elő keresetet. A Somogy Megyei

Bíróság a 2010. november 8. napján kelt 24.P.21.225/2008/66. számú ítéletével a felperes keresetét elbírálta. A fellebbezés folytán eljáró Pécsi Ítéltábla a Pf.II.20.048/2011/5. számú részítéletével a Somogy Megyei Bíróság elsőfokú ítéletét a kiesett munka ellenértéke és a jövedelempótló járadék vonatkozásában - a perköltségre is kiterjedően - hatályon kívül helyezte, és ebben a keretben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Az ezt meghaladó vagyoni és nem vagyoni kártérítési igények tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét érdemben felülbírálta.

A hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárásban a felperes keresetében a kiesett háztartási, ház körüli és mezőgazdasági munkák tekintetében a 2007. április 16-tól október 31-ig terjedő időszakra 189.000 forint, 2007. november 1-től december 31-ig terjedő időszakra 24.800 forint, a 2008. évre 163.000 forint, 2009. évre 170.250 forint, 2010. évre havi 14.720 forint, 2011. évre havi 15.396 forint, 2012. évre havi 16.000 forint lejárt és folyamatos költségpótló járadék, valamint a hátralékos járadékok tekintetében a középídtől a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamat, baleseti járadék címén 2007. november-december hónapra 50.000 forint, 2008. január 1-től 2010. március 31-ig 586.336 forint, 2010. április 1-től folyamatosan havi 65.000 forint jövedelempótló járadék, és a hátralékos járadékok után a középídtől a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamat, valamint perköltség megfizetésére kérte az alperes kötelezését.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 3.061.436 forint lejárt kártérítési járadékot és annak 2010. június 1-től a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát, valamint 2012. augusztus 1. napjától havi 66.819 forint járadékot és 386.600 forint elsőfokú perköltséget. Kötelezte az alperest az állam javára 552.800 forint feljegyezett illeték és 333.700 forint állam által előlegezett költség, míg a felperest 71.700 forint feljegyezett illeték és 63.511 forint állam által előlegezett költség megfizetésére. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság a Pécsi Ítéltábla Pf.II.20.048/2011/5. számú részítéletében foglalt iránymutatásnak megfelelő bizonyítást lefolytatta. Tanúkat hallgatott meg a felperes által végzett mezőgazdasági, ház körüli, háztartási munkák körét, fajtáit és mennyiségét illetően. E tanúvallomások figyelembevételével, az alapeljárásban beszerzett igazságügyi gazdasági szakértői vélemény megállapításai alapján határozta meg a felperes baleset folytán kieső nehéz és közepesen nehéz munkáinak mennyiségét, valamint azok ellenértékét. A megismételt eljárásban beszerzett kiegészítő orvosszakértői vélemény, valamint az alapeljárásban beszerzett igazságügyi orvosszakértői vélemény megállapításai alapján úgy ítélte meg, hogy a felperes a nehéz fizikai munka végzésére további egészségkárosodásának fokozott veszélye miatt nem alkalmas, illetőleg a szakértői véleményben felsorolt munkafázisok elvégzése tekintetében korlátozott.

A Pécsi Ítéltábla Pf.II.20.048/2011/5. számú részítéletében foglalt iránymutatásnak megfelelően beszerezte a felperes által betöltött munkakörök tekintetében a munkaköri leírásokat, a felperes által ténylegesen elért munkabérre, jövedelemre vonatkozó igazolásokat, továbbá a munkanélküli időszak alatt a felperes által felvett ellátások fajtájára és összegére vonatkozó igazolásokat. Az alap- és a megismételt eljárásban beszerezett kiegészítő orvosszakértői vélemény megállapításai, és a felperes által megszerzett jövedelmekre vonatkozó igazolások adatai alapján határozta meg a felperesnek a balesettel okozati összefüggésben felmerült és felmerülő jövedelem-kiesése összegét.

Megállapította a perköltségviselés körében, hogy a felperes 84%-ban lett pernyertes. A perköltség viseléséről a Pp.81.§ (1) bekezdése, a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja és a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján határozott azzal, hogy figyelembe vette az állam által előlegezett fellebbezési illetéket is.

Az ítélet ellen, annak részbeni megváltoztatása és a felperesnek feljegyzett illeték és állam által előlegezett költség megfizetésére kötelezés mellőzése, valamint a felperesnek járó elsőfokú perköltségnek a felperes és jogi képviselője között létrejött megállapodásban meghatározott mértékre felemelése iránt a felperes terjesztett elő fellebbezést.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a háztartási, ház körüli, mezőgazdasági munkák címen megítélt kártérítési járadék körében a 2007. október 31. napjáig felmerült 189.000 forintra kérte a marasztalásának leszállítását, ezt meghaladóan, a lejárt és folyamatos járadék tekintetében a kereset elutasítását kérte arra hivatkozva, hogy a felperes a munkát szívességi, családi alapon a szabadidejében végezte anélkül, hogy azért bármilyen ellenszolgáltatás járt volna. Utalt arra is, hogy az alapeljárásban beszerezett gazdasági szakértői vélemény megállapítása szerint a családnál felmerülő háztartási, ház körüli, kert és szőlőművelési munkákban a felperes hétvégeken és szabadnapjain tudott részt venni, a fizikai munkák többségét a felperes édesapja végezte, valamint, hogy a kiegészítő orvosszakértői vélemény szerint a gazdasági szakvéleményben részletezett munkák elvégzésére - a kukorica padlásra történő felhordásán kívül - a balesetet követően is képes a felperes.

A jövedelempótló járadék tekintetében ugyancsak a felperes keresetének teljes elutasítása érdekében fellebbezett az alperes arra hivatkozással, hogy az elsőfokú bíróság a baleseti járadékra vonatkozó számítása helytelen, nem követi a Pécsi Ítéltábla Pf.II.20.048/2011/5. számú részítéletében foglalt iránymutatást, sem pedig Ptk.356.§ (1) és (3) bekezdésének a baleseti járadékkal összefüggő rendelkezéseit. Az irányadó rendelkezések és a másodfokú bíróság iránymutatása alapján ugyanis a baleseti járadék összegének számításakor a felperes balesetet megelőző jövedelméből kellett volna kiindulni, ezt a jövedelmet kellett volna korrigált bruttó összegben meghatározva egybevetni a felperes által a balesetet követően többlet erőfeszítéssel elért és korrigált bruttó összegben meghatározott jövedelemmel.

A felperes az alperes fellebbezésével, az alperes pedig a felperes fellebbezésével összefüggésben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezések részben alaposak, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében a rendelkező részben írtak szerint változtatta meg, a Pp.253.§(2) bekezdése és az alábbi indokok alapján:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által egyébként helyesen megállapított tényállást az elsőfokú eljárás adatai alapján azzal egészíti ki, hogy a felperes 2006. áprilisától 2007. márciusáig, azaz a balesetet megelőző egy évben elért korrigált bruttó jövedelme 790.304 forint volt, amely alapján a havi átlag korrigált bruttó jövedelme 65.860 forint volt.

Az így kiegészített tényállás alapján is helytálló az elsőfokú bíróság ítélete a felperes kiesett mezőgazdasági, háztartási, ház körüli munkáival kapcsolatban megítélt kártérítési járadék jogalapjával és összegszerűségével kapcsolatban.

A Pécsi Ítéltábla Pf.II.20.048/2011/5. számú részítéletében foglalt iránymutatás alapján a megismételt eljárásban a felperes tanúkkal bizonyította, hogy az alapeljárásban beszerzett gazdasági szakértői véleményben felsorolt mezőgazdasági, háztartási, ház körüli munkákat elvégezte a balesetet megelőzően.

Helyesen mérlegelte az elsőfokú bíróság az alapeljárásban, illetőleg a megismételt eljárásban beszerzett orvosszakértői vélemények megállapításait akként, hogy a baleset folytán fennmaradó egészségkárosodására tekintettel a felperes a balesetet követően a nehéz munkák elvégzésére alkalmatlan és a szakértői véleményben felsorolt középnehéz munkák végzése tekintetében korlátozott (24.P.21.225/2008/23. számú szakértői vélemény 13. oldal, és 24.P.21.831/2011/12. számú kiegészítő szakértői vélemény 7. oldal). E szakértői vélemények egybevetése alapján megállapítható, hogy a felperes nem vált képtelenné a gazdasági szakértői véleményben felsorolt munkák elvégzésére, de a további egészségkárosodásának veszélye miatt e munkák elvégzése számára nem ajánlott.

A felperestől nem várható el, hogy egészségét kockáztatva vegyen részt az orvosszakértői véleményben megjelölt mezőgazdasági, háztartási, ház körüli munkákban, ezt helyette másnak kell elvégeznie. A lakóházas és zártkerti ingatlanok tulajdonosai, a felperes szülei, követelésüket a felperes kiesett munkájának pótlásával kapcsolatos költségek tekintetében a felperesre engedményezték. Az a körülmény pedig, hogy az ingatlantulajdonosok e kieső munkákat saját munkájukkal, vagy a felperes többlet erőfeszítésével pótolják ilyen költségek tényleges kifizetése nélkül, nem szolgálhat a kárért helytállni tartozó alperes javára.

A jövedelempótló járadék körében az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a S. Kft. nyilatkozata alapján, hogy a felperes az egészségi állapota miatt nem tudta a balesetet megelőző színvonalon ellátni a munkakörébe tartozó feladatokat, és ennek következtében került sor a munkáltató és a felperes között a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetésére (24.P.21.831/2011/9. Irat).

A megismételt eljárásban beszerzett kiegészítő orvosszakértői vélemény 3. oldala valóban tartalmaz olyan - az alperes fellebbezésében idézett - megállapítást, hogy a felperes a S. Kft. n.-i telephelyén folytatott munkáját 30%-os többlet erőmegfeszítéssel képes ellátni, és az egykori munkahelyváltás hátterében olyan okok is meghúzódhatnak, amelyek nem a balesettel összefüggőek. Ez a kérdés azonban nem tekinthető szakkérdésnek, megítélése nem tartozik orvosszakértői kompetenciába, s ezzel a kérdéssel kapcsolatban a szakértő ténymegállapítást sem tett, csak egy lehetőséget vetett fel.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint - egyetértve az elsőfokú bíróság ebben a körben elfoglalt álláspontjával - a perben rendelkezésre álló bizonyítékok elegendőek annak megállapítására, hogy a felperesnek a S.Kft.-vel fennállott munkaviszonya a balesetből eredő egészségkárosodás miatt szűnt meg.

A jövedelempótló járadékszámítási módjára vonatkozó fellebbezéssel kapcsolatban a másodfokú bíróság az alábbiakra utal:

Az elsőfokú bíróság a 2008., 2009., 2010., 2011., 2012. évek vonatkozásában a Pécsi Ítéltábla Pf.II.20.048/2011/5. számú részítéletében adott iránymutatásnak, valamint a baleseti járadék alapjául szolgáló átlagkereset meghatározásáról és a járadékszámítási módjáról szóló 1/2006.(V.22.) PK véleményében, illetve a Fővárosi Ítéltáblai Polgári Kollégiumának a baleseti járadék megállapítása során a rendkívüli munkateljesítmény értékelésére vonatkozó véleményben foglaltaknak megfelelően alkalmazott számítási móddal határozta meg a felperes kiesett jövedelmének összegét.

A Ptk.357.§ (1) bekezdése szerint a balesetet szenvedett személy keresetét (jövedelem kiesését) általában a balesetet megelőző egy évben elért rendszeres kereset (jövedelem) havi átlaga alapján kell meghatározni. Ha az említett idő alatt a keresetben (jövedelemben) tartós jellegű változás állott be, csak a változás utáni kereset (jövedelem) átlagát lehet figyelembe venni.

A Ptk.357.§ (4) bekezdése értelmében a keresetvesztés (jövedelem kiesés) megállapításánál figyelembe kell venni azt a jövőbeli változást is, amelynek meghatározott időpontban való bekövetkezésével már előre teljes bizonyossággal lehet számolni.

Az elsőfokú bíróság megkeresésére a S.Kft. a vagyonőr munkakörben foglalkoztatottak 2008. évtől 2012. évig terjedő időszakban történő béremelésére vonatkozó adatokat rendelkezésre bocsátotta. Ezek alapján az elsőfokú bíróság

helyesen állapította meg, hogy a 2008-2012. évben megállapítható jövedelem kiesést a felperesre is irányadó béremelés figyelembevételével, nem pedig a balesetet megelőző egy évben elért rendszeres kereset havi átlaga alapján kell meghatározni.

Tévedett azonban az elsőfokú bíróság 2007. november, december hónapokra megállapított kiesett jövedelem összegének meghatározása során. Az elsőfokú bíróság e két hónap tekintetében a felperes által elérhető korrigált bruttó összegű 139.300 forint jövedelem alapján határozta meg azt, hogy annak 30%-át, azaz 41.790 forintot a felperes többlet erőkifejtéssel ér el, amelyet a keresetvesztés számításnál nem lehet figyelembe venni, és a többlet erőkifejtéssel elérhető 41.790 forint alapulvételével a ténylegesen ledolgozott 20 munkanapra vetítve határozta meg a 2007. november-december hónapokra felperest ért jövedelemvesztés összegét.

A kiegészített tényállás alapján a Ptk.356.§ (1), (2) és (3) bekezdése, valamint az 1/2006. PK vélemény helyes alkalmazásával azonban a helyes számítás a következő:

A felperes a 2006. áprilistól 2007. márciusig, azaz a balesetet megelőző egy évben elért jövedelmének havi korrigált átlaga 65.860 forint, ami a 2007. november-decemberi hónapokra így 131.720 forint elérhető jövedelmet jelent. A felperes ténylegesen 139.300 forintot kapott meg erre a két hónapra, amely tekintetében a jövedelem 30%-át, azaz 41.790 forintot többlet erőkifejtéssel ért el, így a felperesnek 2007. november-december hónapban figyelembe vehető, ténylegesen elért jövedelme 97.510 forint. A balesetet megelőző egy évben elért átlagkereset két hónapra járó összegéből, azaz 131.720 forintból levonva a ténylegesen figyelembe vehető elért 97.510 forintos jövedelmet, 34.210 forintos jövedelemvesztés adódik, amely a két hónapra, azaz 40 munkanapra járó jövedelem kiesés. A felperes által ezen a két hónapon belül ledolgozott 20 munkanapra figyelemmel ennek az összegnek a fele, azaz 17.105 forint a felperes keresetvesztése, amely az elsőfokú bíróság által erre az időszakra vonatkozóan megállapított 20.895 forinthez képest 3.790 forint hátralékos járadék leszállítást indokol.

Részben találta alaposnak a másodfokú bíróság a felperes perköltség tekintetében előterjesztett fellebbezését.

A 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 2.§ (1) bekezdése alapján a fél pernyertessége esetén igényelheti, hogy részére a bíróság az ügyvéd munkadíjának és készkiadásainak címén kötelezze a pervesztes felet a fél és a képviselője között létrejött ügyvédi megbízási szerződésben kikötött megbízási díj, valamint a fél által képviselője részére költségtérítésként megfizetett indokolt készkiadások együttes összegének megfizetésére.

A felperes és jogi képviselője között 2008. október 13. napján az ügyvédi munkadíjról létrejött megállapodás szerint a felperes az eljárás jogerős

befejezésekor a megítélt kártérítési összeg 20%-ának megfelelő ügyvédi díj megfizetésére vállalt kötelezettséget.

Az ügyvédi munkadíj szabad megállapodás tárgya. A fentiek értelmében a pernyertes fél a pernyertességének megfelelő arányban kérheti a közte és jogi képviselője között létrejött megállapodásban kikötött ügyvédi munkadíj megtérítését. Ez azonban nem jelentheti azt, hogy az irreálisan magas, a ténylegesen kifejtett ügyvédi munkával arányban nem álló összeget is köteles lenne a pervesztés fél pervesztessége arányában viselni.

Az alap- és megismételt eljárásban kifejtett ügyvédi tevékenység mértékére figyelemmel az elsőfokú bíróság által megállapított 5%-os ügyvédi munkadíjat ezért a másodfokú bíróság 10%-ra emelte fel, ilyen módon mérsékelve a felperes és jogi képviselője között létrejött megállapodásban kikötött ügyvédi munkadíjat, mert megítélése szerint az ilyen mértékű munkadíj áll arányban a felperes jogi képviselője által kifejtett ügyvédi tevékenységgel.

Alaposnak találta a másodfokú bíróság a felperes fellebbezését a Pp.81.§ (2) bekezdése és a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 15.§ (2) bekezdése alapján az elsőfokú eljárásban feljegyzett illeték, valamint az állam által előlegezett költség viselése tekintetében, figyelemmel arra, hogy a felperes követelése - 81%-os pernyertességére tekintettel - nem volt nyilvánvalóan eltúlzott, ezért ezeknek a költségeknek részben a felperes által történő viselésére vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezéseket mellőzte.

A Pp.253.§ (3) bekezdés második mondata szerint a másodfokú bíróság a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül határoz a le nem rótt illeték, valamint az állam által előlegezett és meg nem térült költség megfizetéséről.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében nem rendelkezett az összes, a perben felmerült állam által előlegezett szakértői költség viseléséről. A perben összesen 620.211 forint szakértői költség merült fel. A Pp.81.§ (2) bekezdése alapján ezért - e körben az alperes marasztalását felemelve - a marasztalási összegnek megfelelő arányban kötelezte az alperest az állam által előlegezett költségeknek a viselésére.

A felperes keresetének pertárgyértéke mindösszesen 7.592.795 forint volt, az összes marasztalás a másodfokú bíróság ítélete folytán 6.126.127 forint, amelyre tekintettel a felperes 81%-ban lett pernyertes az elsőfokú eljárásban. Ennek figyelembe vételével kötelezte a másodfokú bíróság az alperest a Pp.81.§ (2) bekezdése alapján a marasztalási összegnek megfelelően 367.600 forint le nem rótt elsőfokú eljárási illeték és 502.370 forint az állam által előlegezett szakértői díj viselésére.

Észlelte a másodfokú bíróság azt is, hogy a Pécsi Ítéltábla a Pf.II.20.048/2011/5. számú részítéletében a részítélettel elbírált kereseti követelések vonatkozásában nem rendelkezett a feljegyzett illeték viseléséről. Az elsőfokú bíróság e körben a részítélettel felülbírált ítéletében rendelkezett, ezt az ítéleti rendelkezést megváltoztatva, e körben a Pp.81.§ (1) bekezdése alapján a pernyertesség arányában határozta meg a peres felek által viselendő feljegyzett fellebbezési eljárási illeték összegét. A felperes fellebbezésének pertárgyértéke 2.146.960 forint volt, amelyből a fellebbezés 1.454.516 forint tekintetében sikeres volt, 692.444 forint tekintetében sikertelen, így a felperes 67%-ban lett pernyertes. A feljegyzett illetékből ezért az alperes 87.300 forint, a felperes 41.500 forint feljegyzett illeték viselésére köteles. Az alperes fellebbezésének pertárgyértéke 556.560 forint volt, amely 85.500 forint tekintetében vezetett eredményre, így az alperes részére 15%-os pernyertességet eredményezett. A feljegyzett illetékből ezért a felperes 5.100 forint, az alperes 28.300 forint illeték viselésére köteles.

A megismételt eljárásban hozott elsőfokú ítélet ellen előterjesztett fellebbezés körében a felperes fellebbezésének pertárgyértéke 838.625 forint volt, amelyből a felperes 386.660 forint tekintetében, azaz 46%-ban lett pernyertes. A feljegyzett fellebbezési illeték 30.928 forint, amelyből a felperes 16.700 forint, az alperes 14.200 forint viselésére köteles a Pp. 81.§(1) bekezdése alapján. Az alperes fellebbezésének pertárgyértéke 801.828 forint volt, amely teljes egészében sikertelen volt, ezért az alperes köteles 64.100 forint feljegyzett eljárási illeték viselésére.

A fellebbezési eljárásban nagyobb részben pernyertes felperes javára a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) és (5) bekezdés alapján állapított meg pernyertessége arányában a Pp.81.§ (1) bekezdése alapján másodfokú ügyvédi munkadíjból álló perköltséget.

Pécs, 2013. február 7.

Dr. Zóka Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Hrubai Adrienn s.k. előadó bíró, Dr. Kutasi Tünde s.k. bíró